

Ивана Милаковић

КРИЛЧИЦА

Реа се уплашено шћућурила на сенику. Чак и одатле, могла је да чује болне јауке своје мајке, и знала је да нешто није у реду.

Са својих седам година, Реа је два пута присуствовала порођају, кришом. Жене су стењале, јечале, некад цвилеле - мајка мале Сане, недавно проходале, је једном или двапут вриснула - али није било овога. Непрестаног вриштања. Какво је то чудовиште рађала њена мама?

А могло је да буде чудовиште, девојчица је то добро знала. Беба са крљуштима, или шиљатим зубима, или канџама, дете са полуформираним крилима или гуштерским репом... Много шта је било могуће, а никаква разлика у односу на праве, чистокрвне људе, није била допуштена. Чак ни боја очију, нијансе жуте, црвене или сребрне.

Јер, разлика је значила нечисту крв. Змајокрвне.

Некада, у планинама на којима се налазило Реино село, било је змајева. Они су били древна, моћна раса, пријатељски настројена према свим интелегентним бићима. Магија је одувек била јака међу змајевима, а у један од облика магије спадала је и способност промене облика. Змај је могао, ако је тако желео, да изгледа као људско биће. И у таквом облику могли су и да имају децу са људима.

Наравно, објаснио је сеоски шаман Реи и другој деци, такво мешање врста било је глупо и опасно. Али, млади су често будаласти и непромишљени, како млади људи, тако и млади змајеви. И до тих нечистих спајања је долазило, и деца из таквих веза су рађана. Некада су у потпуности изгледала као људи, само су имала много јачи таленат за магију од било ког човека. Некада су изгледала исто као други змајеви. А некада би изгледали као деформисана, за живот неспособна мешавина две физички веома различите врсте.

Због оваквог хуљења против свега што је свето, присећала се Реа шаманових речи, богови су послали сушу. Суша је трајала дуго, дуго. И завладала је глад. Помрле су многе животиње којима су се змајеви иначе хранили. Много људи и много змајева је умрло. Неки змајеви су јели људе, што је за њих било потпуно неприродно, отприлике као да поједу другог змаја. А неки змајеви су чак јели млађе, слабије змајеве. Неки људи су јели људе, или мртве змајеве ако би их нашли.

На крају, змајеви су отишли, употребивши своја моћна крила да их однесу тамо где је било више хране. Људи су остали, и закон је донесен да се морају прочистити. Свако дете рођено са било каквом змајевском карактеристиком морало је бити убијено, као и његова мајка, ако је већ сам порођај не убије. Пошто није било довољно мушкараца за лов и обраду земље, отац би био поштеђен, али није смео да се поново ожени нити да има још деце. Браћи и сестрама змајокрвних није било дозвољено да се венчавају нити да имају децу.

Зато се Реа молила, ако њена мама већ рађа деформисану бебу, да то буде нека нормална, људска деформација. Ту не би било казне, тако нешто могло се десити сваком. Или, нека буде да је беба незгодно намештена, па да зато порођај тако тешко иде. И нека њену маму што пре престане да боли.

Само да не буде змајокрвно. Само не змајокрвно.

Реа је послушала. Крици су престали. Пауза, или је порођај готов, или...

Не! Реа је скочила, пала са сеника, болно ударивши колена. Журнула је кући, изненада у страху за мајчин живот.

Дочекала ју је тишина. Изостао је први плач новорођенчета. Мама јој је још била жива, то је одмах видела. У сузама, у крви - Реа никада раније није видела толико крви - али жива. Девојчица је притрчала и плашљиво јој дотакла руку. Мајка јој се, кроз сав бол и сузе, осмехнула.

“Погледај, душо“, рекла је. “Погледај своју сестрицу.“

Реа се окренула таман на време да види тек окупану бебу коју је сеоска бабица пружала њеној мами. Дете није плакало, али је дисало и, очигледно, било живо.

И имало је крила. Мала крила прекривена кожом, исте боје као и остатак њеног руменог тела. Због тих крила је порођај био тако болан.

“Крилата“, шапнула је Реина мајка. “Добили смо Крилату.“

“То ће шаман да одреди кад је прегледа“ одговорила је бабица. “Твој отац је отишао по њега“, додала је приметивши Реин поглед.

Као и остала деца у селу, и Реа се помало плашила шамана. Са њим ниси смео да се шалиш, могао те је зачарати. Деца су шапатам препричавала разне ужасе које је шаман магијом могао да уради. Да учини да се разболиш тако да повраћаш крв и умреш од тога, да те

претвори у жабу, да те ослепи или оглуви или те учини непокретним а да те ни прстом не такне... Нико од њих није никада видео да је шаман стварно урадио било шта од тога - шаман је, заправо, био тих, мршав човек за кога се није знало да је глас подигао на неког, а камоли повредио било кога - али, кад неко зна магију, мораш да се пазиш. Опасан је.

Шаман је брзо стигао, и у почетку је игнорисао све осим новорођенчета. Пажљиво је прегледао бебу и, на Реино изненађење, веома нежно раширио мала, ружичаста крила. Прстима је полако прелазео преко крила, тражећи неправилности.

“Девојчица је здрава“, коначно је рекао. “Крила су функционална. Крилата је.“

Након што је зауставио крварење Реине мајке и дао јој чај за умирење болова, шаман је отишао. Бабица је уклонила кржаве чаршаве и крпе и побринула се да породилји буде удобно, па је отишла и она. Реина мајка је, са исцрпљеним осмехом на лицу и крилатом бебом у наручју, заспала. Реин отац је смркнуто зурio пред себе, а Реа је заплакала. Тихо, да не пробуди маму.

Дете са здравим крилима је било светиња. Змајокрвна, да, тако да Реин отац неће смети да има још деце нити да се поново ожени, нити ће Реа смети да се уда и има децу, али ипак светиња. Мајци ће бити дозвољено да доји дете годину дана, а онда ће бити убијена, брзо и безболно (шаман ће, по први пут да Реа за то зна, повредити неког - убијање њене маме ће бити његов посао). Према Крилатој ће сви бити добри и пажљиви, све до њеног петнаестог рођендана. Тада ће је послати Кишном Змају, да јој исприча како су сви били добри према њој, и заузврат ће кише бити обилне, усеви бујни, и нико неће гладовати.

Реа је мрзела своју сестрицу. Због ње ће изгубити маму. И неће смети да се уда и има сопствену децу, нити ће имати брата или сестру, али све је то изгледало небитно наспрам губитка мајке.

Мрзела ју је. Мало крилато чудовиште.

Следећег дана, Реина мајка ју је позвала себи. И дала јој бебу у руке.

“Погледај је, и реци ми шта видиш“, рекла јој је мајка. Невољно, Реа је послушала.

“Бебу“, коначно је одговорила.

“Тако је. Бебу. Она није крива што је рођена с крилима. Нећу ја због ње умрети кроз годину дана, већ због закона. Разумеш ли?“

Девојчица је климнула. Није била убеђена, али је знала какав одговор њена мама очекује од ње.

“Хоћу да ми обећаш нешто“, продужила је мајка. “Ова малецка, којој због закона ни име не смемо да дамо, је твоја сестрица. Након што мене не буде, хоћу да је ти волиш и пазиш. Обећаваш?”

Реа је оклевала.

“Имаће само тебе. Други ће бити добри према њој, али само зато што морају. Неће је волети. Твој отац... Видела си како је гледа. Не верујем да ће је он икада волети, он у њој види само сопствени губитак. Ако је ти не будеш волела, биће потпуно сама. А шта је овако мало дете могло да скриви?”

“Ништа“, шапнула је Реа. Погледала је бебу у својим рукама, ситну и беспомоћну. Погледала је ружичаста крилица. Изгледала су слатко.

“Смем ли да је зовем Крилчица?“, упитала је. Мајка се осмехнула.

“Смеш, само пази да те нико не чује“, одговорила је. Реа је озбиљно климнула главом. Крилата је смела да буде само безимена Крилата, гласник Кишном Змају.

Али, ова Крилата је била њена сестрица. Крилчица.

Након годину дана, Реина мајка је умрла. Реа је мислила да ће бити некакве јавне церемоније, али све што се десило било је да је шаман донео некакав напиток.

“Неће болети“, рекао је Реиној мајци. “Само ћеш заспати.“

“Остајете?”

“Морам. Ја проглашавам смрт мајке Крилате.“

Реа није била сигурна, али јој се чинило да шаман не воли то што ради. Да не жели да њена мама умре. Да му се не допада закон.

Али, против закона није смео да говори нико. Чак ни моћни шаман.

Реина мајка је загрлила и пољубила Реу и малу Крилату. Крилчицу. Отац је био некуд отишао, и Реа је засигурно знала да он Крилчицу никад неће заволети. Неће се усудити да је повреди - то се нико неће усудити - али је неће ни волети.

Након тренутка оклевања, Реина мајка је искапила напиток. Заспала је убрзо потом. А онда више није дисала. Шаман је отишао да прогласи једнонедељну жалост због смрти мајке Крилате. И то је било то.

Реа се бринула о Крилчици. Отац их је обе мање-више игнорисао. Крилчица је била здрава и живахна. Све је желела да види, све да дотакне. Реа ју је свуда носила са собом, и Крилчица је уживала у томе. Прве речи Крилчица је изговорила још док им је мајка била жива, али

је касно проходала, са скоро две године. Тешко је било одржавати равнотежу са помало незграпним крилима која су све брже расла.

Са пет година, Крилчица је полетела. Њен први лет испрва је био пропраћен мрачним погледима, а потом, клицањем, када су људи схватили да то значи да је Крилчица заиста здрава, да се добро брину о њој, да лепо напредује. Реи је срце лудачки лупало док је посматрала сестрин први лет, бојала се да ће пасти и повредити се. Крилчица испрва јесте била мало неспретна, али је брзо схватала шта треба да учини, како да искористи ваздушне струје, шта је за њу прејако, а шта јој помаже.

Обожавала је летење. Како су јој крила јачала, летела је све даље, и људи су се повремено бојали да ће побећи. Није било разлога за страх; чудно крилато дете увек се враћало сестри коју је обожавало. Крилчица није имала пријатеља - деца су се бојала да се друже са светом змајокрвном - али са сестром је могла да се игра кад год би пожелела. И имала је летење. Враћала се са својих похода, описујући сестри шта је све видела. Реа је желела да може и она да лети са сестром, али, на жалост обе, то није било могуће. Крила њене сестре била су довољно јака да је понесу у ваздух, али не би издржала тежину и њене седам година старије сестре.

А онда је дошао и Крилчицин петнаести рођендан.

Цело село се окупило за церемонију. Није то била шала - радило се о најважнијој церемонији коју ће у животу видети, о испраћају Крилате. Реа је са зебњом чекала да види шта ће се десити. Трудила се да прикрије свој страх, да не би уплашила сестру, али Крилчица је осетила сестрину нервозу. Како јој се петнаести рођендан примицао, све чешће је запиткивала сестру шта она заправо треба да учини, али Реа није знала одговор. Како неко носи поруку Кишном Змају? И шта ће бити после? Све што је могла да каже сестри било је да ће јој сигурно шаман све објаснити кад дође време.

И време је дошло.

Крилчица је стајала пред окупљеним селом, обучена у белу хаљину сашивену специјално за ту прилику. Бојала се, малчице, али се трудила да делује храбро и смирено и као да зна шта ради. Ово је тај дан. Због тога се цело село трудило да њој и њеној породици ништа не недостаје. За ово је рођена. Не сме их изневерити.

Стигао је и шаман. Пружио јој је шољу пуну неког топлог, мирисног напитка. Реа је препознала мирис, налик на оно што је дао њеној мајци, некада давно, да јој умири болове након порођаја, само много јаче. Трудила се да не задрхти. Шта ће бити са њеном сестром?

Када је Крилчица послушно искапила напиток, шаман се обратио селу. Реа, забринута за сестру, једва да је чула реч од онога што је причао, нешто о томе како је велики дан дошао, како их њихова Крилата сада напушта да би пренела поруку Кишном Змају, како ће бити награђени за сав труд... Онолико колико је била у стању да примети, као да ни сам шаман није слушао себе, као да је декламовао давно научен говор. Са зебњом је приметила да међу њеним сународницима нема несигурности. Као да су сви тачно знали шта ће се десити, и то су са нестрпљењем ишчекивали. А шаман, коначно је приметила, као да је кришом бацао погледе на њену сестру.

Када је Крилчица почела помало збуњено да трепће, шаман је завршио свој говор. Чекао је да напиток почне да делује, схватила је Реа. Њена сестра је морала да буде омамљена за оно што ће се десити.

Али, како ће да лети тако омамљена? А до Кишног Змаја ће морати да лети, зар не?

Шаман их је све повео до оне литице за коју је деци било строго забрањено да јој прилазе. Пад низ њу уистину би потрајао.

Двестотинак корака пре литице, шаман их је све зауставио. Позвао је Крилчицу, сада већ несигурну на ногама, да му се придружи, и Реу да помогне сестри да не посрне. Њих две је одвео до самог руба литице.

Погледи свих људи које је Реа икада упознала били су упрти у њих.

“Држи сестру за руку. Чврсто“, рекао је шаман Крилчици. Послушала га је, збуњено трепћући. Шаман је дохвати једно њено крило и испружио га, а затим га брзим покретом сломио. Крилчица га је само збуњено погледала. Напитак је очигледно деловао. Шаман је поновио поступак и са другим крилом.

“Како ћу сад...“, почела је Крилчица.

“Шшш“, рекао је шаман. “Само закорачи преко. Пусти је сад, Реа.“

Ошамућено, као да је и сама попила напиток, Реа је послушала. Послушала је и Крилчица. Испратило ју је клицање целог села.

Још увек не схватајући, Реа је погледала шамана. Затрептао је, као да покушава да одагна сузе. И тада је видела како му се на тренутак променила боја очију, и разумела је оно што је одавно слутила.

На шамановом лицу видела је, у истом тренутку, како се смењују бес, и стид, и страх, док није попримило свој уобичајен неутралан израз, као што су му и очи попримиле уобичајену смеђу боју. Боју коју је магијом одржавао, јер је права боја његових очију била сребрна. Биле су то, Реа је горко признала себи, најлепше очи које је икада видела. Сигурно их је шаманов отац, и сам шаман, магијом скривао док му син није порастао довољно да би то сам чинио. Баш као што је

глупим ритуалима и обичајима скривана истина. Истина да чисто-крвних људи у њиховом селу више нема, има само оних који тако изгледају.

Крилчица је падала дуго, да би последње што је видела биле одавно избледеле кости змаја.